Prins Mauritsschool

Prins Mauritsschool

schoolbeleidsplan

2019 - 2023

'De kinderen van onze school krijgen (nog) beter onderwijs als… , we tegemoet komen aan de leerbehoeften van de kinderen'.

,

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave ... 2
1 Inleiding ... 3
1.1 Beknopte beschrijving van onze school ... 3
1.2 Doelen van dit schoolbeleidsplan ... 3
1.3 Wijze waarop dit schoolplan tot stand is gekomen ... 3
2 Maatschappelijke opdracht van onze school ... 3
2.1 Waar staan we voor ... 3
2.1.1 Missie van Lucas Onderwijs ... 3
2.1.2 Missie van de Prins Mauritsschool ... 4
2.2 Terugblik: wat hebben we in de afgelopen periode bereikt ... 4
2.2.1 Schoolontwikkeling 2015-2019 ... 4
2.2.2 SWOT ... 5
2.2.3 Ontwikkelingen in de omgeving van de school ... 5
2.2.4 Ontwikkelingen binnen de school ... 5
2.3 Wat willen we in de komende periode bereiken ... 5
2.3.1 Ambities en strategische beleidsdoelen van Lucas Onderwijs ... 5
2.3.2 De ambities en strategische beleidsdoelen van onze school ... 6
2.4 Onze voornemens voor de komende vier jaar ... 8
2.4.1 Analyse en conclusie: waar gaan we aan werken ... 8
3 Onderwijskundig beleid ... 9
3.1 Uitgangspunten en doelstellingen onderwijskundig beleid Lucas Onderwijs ... 9
3.1.1 Visie en uitgangspunten ... 9
3.1.2 Strategische doelstellingen ... 10
3.2 De organisatie van het onderwijsleerproces binnen de school ... 10
3.3 De inrichting van het onderwijsleerproces binnen de groep ... 11
3.4 De inhoud van ons onderwijs ... 12
3.5 Pedagogisch klimaat, schoolklimaat en veiligheid ... 12
3.6 Zorg en begeleiding ... 15
3.7 Resultaten behalen, bewaken en borgen ... 16
3.8 Samenwerking ... 16
4 Personeelsbeleid ... 17
4.1 Uitgangspunten en doelstellingen personeelsbeleid Lucas Onderwijs ... 17
4.1.1 Visie en uitgangspunten ... 17
4.1.2 Strategische doelstellingen ... 17
4.2 Personeelsbeleid op schoolniveau dat bijdraagt aan de ontwikkeling en uitvoering van het onderwijskundig beleid ... 17
5 Kwaliteitsbeleid ... 20
5.1 Uitgangspunten en doelstellingen kwaliteitszorg Lucas Onderwijs ... 20
5.1.1 Uitgangspunten voor het stelsel van kwaliteitszorg ... 20
5.1.2 Doelstelling kwaliteitsbeleid ... 20
5.1.3 Doelen kwaliteitsbeleid van de school ... 20
5.2 Het bewaken van de kwaliteit die wordt gerealiseerd ... 21
5.3 Het verbeteren van de kwaliteit ... 22
5.4 Verantwoording afleggen over de gerealiseerde kwaliteit ... 23
5.5 Ondersteunende systemen voor kwaliteitszorg ... 23
6 Bijlagen ... 24
6.1 Lijst verplichte documenten ... 24
6.2 Meerjarenplanning schoolontwikkeling 2019-2023 ... 24
6.3 Beschrijving van de vakken ... 26
6.4 Basisprincipes ... 30
6.5 Zeven essenties ... 31
6.6 Jenaplan kernkwaliteiten ... 32
6.7 Jenaplan kwaliteitskenmerken ... 33
6.8 SWOT ... 34

1 Inleiding

1.1 Beknopte beschrijving van onze school

Onze school maakt deel uit van Lucas Onderwijs. De school staat sinds 1924 in het centrum van Rijswijk. In januari 2008 werd de nieuwe school geopend. We zijn een erkende jenaplan- en KiVa school.
De schoolbevolking komt grotendeels uit het oude centrum, de bomenbuurt, Leeuwendaal en Cromvliet. De kinderen komen veelal uit gezinnen van goed opgeleide ouders.
De meeste kinderen krijgen na schooltijd een rijk aanbod van activiteiten zoals sport, cultuur etc. De kinderen genieten een opvoeding die veelal strookt met de wijze waarop wij de kinderen begeleiden. Ouders zijn betrokken bij de school.
De teamleden zijn gemotiveerde stamgroepleiders, die grote betrokkenheid tonen naar kinderen, de ouders en de collega's.

1.2 Doelen van dit schoolbeleidsplan

Dit schoolbeleidsplan geeft richting aan de ontwikkeling van onze school binnen de strategische koers van Lucas Onderwijs.

Het plan dient tevens als verantwoordingsdocument voor de Inspectie van het Onderwijs, het bestuur van Lucas Onderwijs, ouders en de stakeholders.
We beschrijven hierin ons onderwijskundig- en personeelsbeleid. Beide pijlers zijn belangrijk voor de ontwikkeling en uitvoering van het onderwijskundig beleid en het beleid met betrekking tot de bewaking en verbetering van de kwaliteit van ons onderwijs.

Het is een planningsdocument waarin we de ambities voor de schoolontwikkeling van de Prins Mauritsschool (PMS) hebben gepland.

Met dit document gaan we in dialoog over de kwaliteit van ons onderwijs met het team, ouders (vertegenwoordigd in de medezeggenschapsraad) en het bestuur van Lucas Onderwijs (clusterdirecteur).

1.3 Wijze waarop dit schoolplan tot stand is gekomen

Het schoolplan van 2015-2019 en de ervaringen van de afgelopen jaren zijn als uitgangspunt genomen. De ervaringen die we opgedaan hebben in het begeleiden van de kinderen en de resultaten van het schoolplan 2015-2019 hebben we op de studiedag van 5 november 2018 geëvalueerd.
Op basis van deze uitkomsten is vastgesteld welke veranderingsonderwerpen er wel, nog niet of deels gerealiseerd zijn.

De ambities voor de komende vier jaar zijn naast de evaluatie van het schoolplan 2015-2019 ook tot stand gekomen door het bezoek van het team aan de jenaplanconferentie 'Duik diep. Vlieg hoog' van 1 en 2 november 2018.

Na de conferentie is aansluitend op de 'Koersdag van de PMS' op 5 november de basis gelegd voor de grote ambitie: 'De kinderen van onze school krijgen (nog) beter onderwijs als… we tegemoet komen aan de leerbehoeften van de kinderen.

Het concept van dit schoolplan is voorgelegd aan de verschillende geledingen binnen de school in de bouwen en medezeggenschapsraad. Ze hebben de gelegenheid gekregen om er op te reageren en, daar waar nodig, wijzigingen en aanvullingen aan te brengen. Op deze wijze is draagvlak gecreëerd bij alle betrokkenen.

2 Maatschappelijke opdracht van onze school

2.1 Waar staan we voor

2.1.1 Missie van Lucas Onderwijs

Lucas Onderwijs stelt zijn scholen in staat en stimuleert hen het best denkbare onderwijs te bieden, opdat iedere leerling zich kan ontwikkelen tot een zelfbewuste, verantwoordelijke en kansrijke burger.
Lucas Onderwijs wil dat vormgeven door samen te werken:

- vanuit waarden, in oorsprong ontleend aan de traditie van de christelijke geloofsgemeenschap
- aan aantrekkelijk onderwijs dat zich onderscheidt door ontwikkeling, aandacht voor kwaliteit, goede zorg voor de medewerkers en solidariteit met kansarmen
- in actief partnerschap met de maatschappelijke omgeving
- met ruimte voor diversiteit van de scholen

2.1.2 Missie van de Prins Mauritsschool

De missie van onze school:
De PMS wil dat kinderen de kans krijgen ‘complete’ mensen te worden.

Onze opdracht:
De PMS wil nadrukkelijk een pedagogische school zijn, waarin het jenaplanconcept centraal staat. Daarbij is het unieke kind met zijn of haar specifieke talenten het uitgangspunt. Die talenten wil de PMS ontwikkelen. Op de PMS leren de kinderen samen te werken om later in de samenleving hun aandeel te kunnen leveren aan een vreedzame en democratische maatschappij.

In ons concept staan relaties centraal. Deze zijn geformuleerd als jenaplankernkwaliteiten en zijn de koers voor de PMS als jenaplanschool.

Ze zijn als volgt geformuleerd:
De relatie van het kind met zichzelf
- Kinderen leren kwaliteiten/uitdagingen te benoemen en in te zetten, zodanig dat zij zich competent kunnen voelen.
- Kinderen leren zelf verantwoordelijkheid te dragen voor wat zij willen en moeten leren, wanneer zij uitleg nodig hebben en hoe zij een plan moeten maken.
- Kinderen worden beoordeeld op de eigen vooruitgang in ontwikkeling
- Kinderen leren te reflecteren op hun ontwikkeling en daarover met anderen in gesprek te gaan.

De relatie van het kind met de ander en het andere
- Kinderen ontwikkelen zich in een leeftijdsheterogene stamgroep.
- Kinderen leren samen te werken, hulp geven en ontvangen met andere kinderen en daarover te reflecteren.
- Kinderen leren verantwoordelijkheid te nemen en mee te beslissen over het harmonieus samenleven in de stamgroep en school, opdat iedereen tot zijn recht komt en welbevinden kan ervaren.

De relatie van het kind met de wereld
- Kinderen leren dat wat ze doen er toe doet en leren in levensechte situaties.
- Kinderen leren zorg te dragen voor de omgeving.
- Kinderen passen binnen wereldoriëntatie de inhoud van het schoolaanbod toe, om de wereld te leren kennen.
- Kinderen leren spelend, werkend, sprekend en vierend volgens een ritmisch plan.
- Kinderen leren initiatieven te nemen vanuit hun eigen interesses en vragen.

In de zeven essenties: communiceren, ondernemen, plannen, creëren, reflecteren, presenteren en verantwoorden worden ze geconcretiseerd. (zie bijlage 6.5)

Zo wordt samenwerken op de PMS oefenen in samenleven.

2.2 Terugblik: wat hebben we in de afgelopen periode bereikt

2.2.1 Schoolontwikkeling 2015-2019

Deze veranderingsonderwerpen zijn afgerond. Uiteraard met de kanttekening dat de ontwikkeling hierin verder gaat:
- implementatie ESIS B
- Christelijke identiteit
- KiVa
- Passend Onderwijs: aanpak hoogbegaafdheid en dyslexie
- kindportret
- jenaplanscholing nieuwe stamgroepleiders
- professionele leergemeenschap

Deze veranderingsonderwerpen zijn nog niet afgerond:
- opbrengstgericht werken
- wereldoriëntatie
- ouderparticipatie
- 21th Century Skills

2.2.2 SWOT

SWOT uitkomsten 5 november 2019

De basis om te kunnen en willen ontwikkelen als school is er: *(**S**trenghts)*:

- er is veranderingsbereidheid
- veilige en warme sfeer in het team
- er is enthousiasme
- we hebben oog voor het kind
- we zitten op 1 lijn vanuit het concept

De belemmeringen die we ervaren: *(**W**eaknesses):*

- durven loslaten
- lef tonen
- evaluatie en borging

De kansen zijn: *(**O**pportunity's):*

- het jenaplanconcept
- eigenaarschap leerlingen en stamgroepleiders
- wereldoriëntatie als hart van ons onderwijs
- werken in doelen

De bedreigingen zijn: *(**T**hreaths):*

- tekort stamgroepleiders
- expertise van invalleerkrachten
- continuïteit van ingezette ontwikkelingen
- Mutaties personeel: bereiken van pensioengerechtigde leeftijd, verlof, (langdurige) zieken
- grote groepen door de beperkte beschikbare financiën
- behouden van het jenaplanconcept

2.2.3 Ontwikkelingen in de omgeving van de school

- We werken nauw samen met Stichting Rijswijkse Opvang voor wat betreft de tussenschoolse opvang. Deze samenwerking zal de komende jaren worden vervolgd.
- We werken nauw samen met de Oude Kerk in het centrum van Rijswijk.

2.2.4 Ontwikkelingen binnen de school

- Het overdragen van kennis, ervaring en vaardigheden door de huidige collega's bij het inwerken van nieuwe collega's zal de komende jaren centraal moeten staan. Hiermee willen we het jenaplanconcept behouden.
- De directeur zal uiterlijk op 27 november 2022 de pensioengerechtigde leeftijd hebben bereikt; het aantrekken van een nieuwe directeur zal er op gericht moeten zijn dat het jenaplanconcept gewaarborgd blijft.
- Een aantal stamgroepleiders zal kunnen kiezen om vervroegd met pensioen te gaan, mocht dit zo zijn, dan zal de werving vroegtijdig moeten plaatsvinden.
- In deze schoolplanperiode zal een plan van aanpak opgesteld worden om de mutaties op te vangen.

2.3 Wat willen we in de komende periode bereiken

2.3.1 Ambities en strategische beleidsdoelen van Lucas Onderwijs

In 2017 is in dialoog met alle geledingen binnen en rond Lucas Onderwijs een koers uitgezet waarin elke Lucasschool zich kan herkennen. Een duidelijke bandbreedte met alle ruimte voor eigen verantwoordelijkheid. De invulling van die bandbreedte gaan we per school terugzien in het schoolplan voor de jaren 2019 – 2023.

We gaan werken aan vijf hoofdthema's die het hart van ons onderwijs raken.

1. Doorlopende lijnen van PO-VO & IKC;
   - elke school vindt een passende samenwerkingsvorm om doorgaande lijnen te borgen

2. Toekomstgericht onderwijs;
   - in 2022 werken leerlingen in wisselende samenstelling aan persoonlijke doelen in nauwe samenwerking met hun leraren/coaches; indien nodig worden de primaire en secundaire processen daarop aangepast
   - in 2022 zijn al onze leerlingen in staat om zich te ontwikkelen tot wereldburgers, als kritische leden van een internationale samenleving die samen met anderen tot creatieve oplossingen kunnen komen voor een diversiteit aan problemen

3. Passend Onderwijs;
   - onderwijs op maat, passend bij de leerling, daartoe hebben we verbeterd:
     a. de doorontwikkeling van groeps- en methode-doorbrekend werken
     b. leerlijnen op maat
     c. doorstroommogelijkheden binnen het VO
     Aan deze punten blijven we werken.

4. Toekomstgericht Personeelsbeleid
   - we professionaliseren continue en dragen zorg voor de duurzame inzetbaarheid van medewerkers

5. (Be)sturingsfilosofie.
   - in dialoog komen we tot een zienswijze op sturing in verbinding met de kernwaarden van Lucas Onderwijs
   - de sturingsfilosofie uit zich in taal over de wijze (houding/gedrag) waarop alle verantwoordingsniveaus in de organisatie sturen; elke verantwoordelijkheidslaag kan concreet aangeven hoe uiting aan de sturing wordt gegeven

2.3.2 De ambities en strategische beleidsdoelen van onze school

Onze school maakt deel uit van Lucas Onderwijs. De ambities en strategische doelstellingen van Lucas Onderwijs vormen de context en de kaders voor onze schoolontwikkeling.

Onze ambities

- Na de conferentie is op de 'Koersdag van de PMS' op 5 november de basis gelegd voor de belangrijkste ambitie:

'De kinderen van onze school krijgen (nog) beter onderwijs als…' we tegemoet komen aan de leerbehoeften van de kinderen.

zie 2.4.1 speerpunt 1 en 2

- Borgen van de behaalde doelen uit het schoolplan 2015-2019, afronden van de onderwerpen uit het schoolplan 2015-2019.
  zie 2.4.1 speerpunt 3

Onze strategische beleidsdoelstellingen

Ons schoolplan voor de komende vier jaar staat in verbinding met de 'Koersbeweging 2022'. Concreet willen aansluiten bij de volgende ambities van Lucas Onderwijs:

Doorlopende lijnen PO-VO & KC

Een proces van herkennen, verkennen & KC

- we zijn binnen Lucas Onderwijs in staat om in dat netwerk oplossingen te vinden waar leerlingen baat bij hebben
- op de PMS hebben een aantal collega's zich aangesloten bij een aantal leernetwerken opgezet door de Lucas Academie; we zullen gaan verkennen of we ons bij meerdere leernetwerken zullen aansluiten die relatie hebben met de ambities, gericht op de persoonlijke- en/of schoolontwikkeling.

Toekomst gericht onderwijs

Zonder vergezicht geen richting:

- de leerlingen werken in 2022 in wisselende samenstelling aan persoonlijke doelen in nauwe samenwerking met hun leraren/coaches, indien nodig worden primaire en secundaire processen hierop aan gepast, dit in relatie met de huidige organisatie van de heterogene stamgroepen
- in 2022 hebben we het begrip 'leren' in een juiste balans vertaald naar vormen van behoefte gestuurd onderwijs, differentiatie, curriculumherziening en internationalisering; internationalisering zal in eerste instantie niet de prioriteit hebben
- in 2022 zijn al onze leerlingen in staat om zich te ontwikkelen tot wereldburgers, als kritische leden van een internationale samenleving, die samen met anderen tot creatieve oplossingen kunnen komen

Passend Onderwijs

Onderwijs is werken met kinderen:

- in 2023 zijn er binnen Lucas Onderwijs zo min mogelijk thuiszitters:
  op de PMS willen we in principe geen thuiszitters; in nauwe samenwerking met de SPPOH, Lucas Onderwijs, zorgpartners en gemeente, willen we dit voorkomen
- we vergroten de effectieve tijd voor onderwijspersoneel, zodat ze toekomen aan de kerntaak het begeleiden van de kinderen, door:
  - het vereenvoudigen van procedures
  - met elkaar te werken vanuit vertrouwen en het geven van autonomie
  - het aanpassen van de administratieve last; we noteren alleen dat wat essentieel en functioneel is
  - verantwoording achteraf (= verified bij trust) over de ontwikkeling en begeleiding van het kind / de kinderen en / of de stamgroep
- op de PMS willen we ons ontwikkelen in het groeps- en methode-doorbrekend werken; daar waar nodig leerlijnen op maat

Toekomstgericht personeelsbeleid

Kennen, waarderen, helpen en uitdagen in gedeeld eigenaarschap

- we willen leraren aanstellen die geschikt zijn / worden gemaakt voor het geven van onderwijs vanuit het jenaplanconcept
- we willen de cultuur waarin collega's goed kunnen functioneren en waar ontwikkeling gericht is op: kennen, waarderen, helpen en uitdagen in gedeelde eigenaarschap behouden
- we willen ons steeds ontwikkelen op school- en/of individueel niveau; dit vanuit de visie van de professionele leergemeenschap (PLG)
- we dragen zorg voor duurzame inzetbaarheid van de medewerkers.
- op de PMS scheppen we een optimale werksituatie waarbij er een inspanningsverplichting van twee kanten (werkgever en werknemer) is
- op de PMS maken we gebruik van elkaars kwaliteiten, kennis, vaardigheden; we bevorderen de diversiteit

Besturingsfilosofie

(Be)sturingsfilosofie is balans tussen richting, ruimte, rekenschap

- besturingsfilosofie is sturingsfilosofie; dit uit zich in een eenduidige vertaling / taal over de wijze (houding, gedrag) waarop alle verantwoordingsniveaus in de organisatie sturen:
- op de PMS kennen we de stamgroep, de bouw, het managementteam (MT) elke laag kan concreet aangeven hoe uiting aan sturing wordt gegeven

- sturingsfilosofie wordt verbonden aan de kernwaarden Lucas Onderwijs zoals verwoord in 'De grondslag verdiept'
- op de PMS beschikken we over een samenhangende en praktisch bruikbare zienswijze op de relatie tussen de kernwaarden en de (be)sturingsfilosofie van Lucas Onderwijs
- vertrouwen, solidariteit (waaronder leren van elkaar en met elkaar), ontwikkeling is gericht op de lerende organisatie en is ontwikkelingsgericht; we voelen ons hier voor verantwoordelijk; in dialoog verkennen we nieuwe thema's en stellen vast waar we in de schoolplanperiode aan gaan werken.

2.4 Onze voornemens voor de komende vier jaar

We gaan vanaf augustus 2019 een start maken met het inrichten van ons onderwijs naar de leerbehoeftes van de kinderen. Werken vanuit doelen zal het uitgangspunt zijn voor de verdere inrichting van ons onderwijs met de daarbij behorende materialen. Het jenaplanconcept blijft het vertrekpunt.

We gaan de (methodische) materialen vernieuwen op het gebied van:
- rekenen
- taal- / leesonderwijs
- wereldoriëntatie

We gaan ICT-middelen uitbreiden en gaan ons oriënteren op de verwerking van reken- en taalopdrachten met behulp van een digitaal systeem

We gaan de veranderingsonderwerpen uit het schoolplan 2015-2019 die niet afgerond zijn afronden.

2.4.1 Analyse en conclusie: waar gaan we aan werken

In de SWOT heeft het team het volgende vastgesteld:

• De basis om te kunnen en willen ontwikkelen als school is er:
- er is veranderingsbereidheid
- er is een veilige en warme sfeer in het team
- er is enthousiasme
- we hebben oog voor het kind
- we zitten op 1 lijn

• De belemmeringen die we ervaren:
- durven loslaten
- lef tonen
- evaluatie en borging

• De kansen zijn:
- het jenaplanconcept
- eigenaarschap leerlingen en stamgroepleiders
- wereldoriëntatie als hart van ons onderwijs
- werken in doelen

• De bedreigingen zijn:
- stamgroepleiders tekort
- expertise van inval stamgroepleiders
- continuïteit van het inzetten van ontwikkelingen en deze in de toekomst ook kunnen blijven
- uitvoeren, denk aan: mutaties personeel i.v.m. bereiken pensioengerechtigde leeftijd, verlof,
- (langdurige) ziekte
- overdraagbaarheid van ingezette vernieuwingen

Conclusies teamevaluatie schoolplan 2015-2019:

Deze veranderingsonderwerpen zijn afgerond. Uiteraard met de kanttekening dat de ontwikkeling hierin verder gaat:
- implementatie ESIS B
- Christelijke identiteit
- KiVa
- passend onderwijs: aanpak hoogbegaafdheid en dyslexie
- kindportret
- jenaplanscholing nieuwe stamgroepleiders
- professionele leergemeenschap

Deze veranderingsonderwerpen zijn nog niet afgerond:
- opbrengstgericht werken
- wereldoriëntatie
- ouderparticipatie
- 21th Century Skills

Om de ambities waar te maken, formuleren we de volgende speerpunten:
- aanschaf materialen voor rekenen, taal, wereldoriëntatie, ICT
- werken vanuit doelen
- onderzoek naar digitale middelen voor het verwerken van de leerstof voor reken- en taalopdrachten
- opbrengstgericht werken: spelling
- PDCA (Plan, Do, Check, Act) cirkel meer toepassen; borging van vastgesteld beleid en afspraken
- pr t.a.v. het werven van nieuwe stamgroepleiders

De speerpunten voor ontwikkeling

Speerpunt 1 Werken vanuit doelen
- de methodische materialen zijn verouderd en moeten weer gaan voldoen aan de huidige eisen en aan onze ambitie werken vanuit doelen
- teamscholing, vaardigheden eigen maken, leren omgaan met de materialen
- vernieuwen van de materialen voor rekenen, taal en wereldoriëntatie

Speerpunt 2 Kennismanagement
- dit onderdeel is een aandachtspunt van de afgelopen jaren
- het op één lijn blijven is op zich wel mogelijk alleen dit moet wel bestendigd worden
- stamgroepleiders implementeren wel de veranderingen alleen de evaluatie en daarmee de borging krijgen niet voldoende de aandacht
- de veranderonderwerpen kunnen dan pas slagen als dit onderdeel goed wordt opgepakt; dit geldt ook voor het inwerken van de nieuwe stamgroepleiders
- borgen van het jenaplanconcept en het ingezette beleid

Speerpunt 3 ICT-middelen
- de afschrijvingsperiode is voor de tablets, computers en digiborden voorbij
- de aanschaf hiervan zal geënt moeten zijn op de nieuwe inzichten en het inspelen op de leerbehoeften van de kinderen
- Instructie in de kring behoeft een digitaal middel waarmee de aandacht voor de andere kinderen niet afgeleid wordt.

3 Onderwijskundig beleid

3.1 Uitgangspunten en doelstellingen onderwijskundig beleid Lucas Onderwijs

3.1.1 Visie en uitgangspunten

De visie van onze school.

Als Jenaplanschool geven we – kinderen, stamgroepleiders en ouders – inhoud aan het werken met elkaar. Daarbij gaan we uit van de twintig basisprincipes die geconcretiseerd zijn in de jenaplankernkwaliteiten.

Deze jenaplankernkwaliteiten zijn de koers voor de PMS als Jenaplanschool:

De relatie van het kind met zichzelf
- Kinderen leren kwaliteiten/uitdagingen te benoemen en in te zetten, zodanig dat zij zich competent kunnen voelen.
- Kinderen leren zelf verantwoordelijkheid te dragen voor wat zij willen en moeten leren, wanneer zij uitleg nodig hebben en hoe zij een plan moeten maken.
- Kinderen worden beoordeeld op de eigen vooruitgang in ontwikkeling

- Kinderen leren te reflecteren op hun ontwikkeling en daarover met anderen in gesprek te gaan.

De relatie van het kind met de ander en het andere
- Kinderen ontwikkelen zich in een leeftijdsheterogene stamgroep.
- Kinderen leren samen te werken, hulp geven en ontvangen met andere kinderen en daarover te reflecteren.
- Kinderen leren verantwoordelijkheid te nemen en mee te beslissen over het harmonieus samenleven in de stamgroep en school, opdat iedereen tot zijn recht komt en welbevinden kan ervaren.

De relatie van het kind met de wereld
- Kinderen leren dat wat ze doen er toe doet en leren in levensechte situaties:
- Kinderen leren zorg te dragen voor de omgeving:
- Kinderen passen binnen wereldoriëntatie de inhoud van het schoolaanbod toe, om de wereld te leren kennen
- Kinderen leren spelend, werkend, sprekend en vierend volgens een ritmisch plan.
- Kinderen leren initiatieven te nemen vanuit hun eigen interesses en vragen

De Uitgangspunten van onze school zijn:

- van de vier pedagogische situaties gesprek, werk, spel en viering, worden gesprek en werk ingezet om de gestelde referentieniveaus, kern- en einddoelen te bereiken, passend bij de ontwikkeling van het kind
- de vier pedagogische situaties (gesprek, werk, spel en viering) in het jenaplanconcept komen tegemoet aan de activiteiten en inhouden die actief burgerschap en sociale integratie bevorderen
- de leerlingen hebben kennis van en maken kennis met verschillende achtergronden en culturen van leeftijdgenoten
- ons onderwijs gaat uit van de verschillen tussen kinderen, de wisselende rol van jongste en oudste zorgt er voor dat het principe: ‘je hebt de hersens van anderen nodig om te kunnen leren’, tot zijn recht komt
- we willen kinderen zo begeleiden zodat zij ondernemende mensen worden, die kunnen plannen en samenwerken; mensen die kunnen creëren en dat kunnen presenteren; ze moeten kunnen nadenken over hun inbreng, kunnen reflecteren en verantwoordelijk kunnen zijn en die verantwoordelijkheid kunnen/willen dragen
- de zeven essenties op een rij: ondernemen, plannen, samenwerken, creëren, presenteren, reflecteren, verantwoorden zijn onderdeel in het begeleiden van de kinderen in hun ontwikkeling
- als Jenaplanschool geven we – kinderen, stamgroepleiders en ouders – inhoud aan het werken met elkaar. Daarbij gaan we uit van de twintig basisprincipes die geconcretiseerd zijn in de jenaplankernkwaliteiten en de zeven essenties (zie bijlagen 6.4, 6.5, 6.6)

3.1.2 Strategische doelstellingen

- we werken samen met de kinderopvang en bezoeken de BOVO uitwisselingsmarkten om, door informatie-uitwisseling, de doorgaande lijnen van 0 t/m 18 jaar voor de kinderen te realiseren.
- we maken gebruik van de leernetwerken binnen Lucas Onderwijs.
- we hebben het onderwijs afgestemd op de leerbehoefte van de kinderen en dit vertaald binnen het jenaplanconcept
- we willen in principe geen thuiszitters; we vinden passende oplossingen, zodat het kind, met ondersteuning, geheel, gedeeltelijk het onderwijs op de school kan blijven volgen.
- de stamgroepleider werkt autonoom en verantwoordt zich achteraf over het kind / de kinderen en/of de groep
- we gaan werken vanuit doelen waardoor de ‘moetivatie’ omgezet wordt in motivatie

3.2 De organisatie van het onderwijsleerproces binnen de school

- we werken in 9 stamgroepen
- de stamgroepen zijn heterogeen georganiseerd; wij werken in groepen van 2 leeftijdsjaren
- we kennen 4 bouwen

kleuterbouw	3 groepen 1/2
onderbouw	2 groepen 3/4
middenbouw	2 groepen 5/6

bovenbouw 2 groepen 7/8

- we werken in een gesloten heterogene stamgroep.
- vanaf groep 2 ,wanneer het kind er aan toe is, wordt er gewerkt met een weekplan.
- per jaar worden per groep / bouw voor wereldoriëntatie thema's aangeboden; we gebruiken hiervoor de themalijst en / of thema's die actueel zijn en / of door externen worden aangeboden
- drie keer per jaar vinden de ateliermiddagen plaats; de kinderen uit de groepen 1 t/m 4 krijgen de mogelijkheid een workshop te kiezen die het kind interesseert, dit geldt ook voor de groepen 5 t/m 8 De ateliermiddagen worden afgesloten met een viering waar de kinderen de resultaten presenteren
- de jongste kleuters stromen in op vier jarige leeftijd; de ouders krijgen vooraf een intake bij de directeur en leveren het formulier 'Dit is mijn kind' in; na 6 weken van plaatsing vindt het 6 weken gesprek plaats; de kinderopvang stuurt, indien de ouders daar toestemming voor geven, het dossier van het kind naar de PMS
- In de bouwvergaderingen wordt de leerlingbespreking gehouden
- het overleg met de parallelcollega biedt de mogelijkheid om elkaar te informeren over de kinderen en de leerstof
- de uitstroom wordt bepaald aan de hand van de LOVS Cito en de ervaringen van de stamgroepleiders; op de PMS nemen we de IEP-toets als eindtoets voor groep 8 af, mocht het resultaat voor het kind hoger uitvallen dan het eerder gegeven schooladvies, dan zal het advies naar boven toe bijgesteld worden, omgekeerd is dit niet geval

3.3 De inrichting van het onderwijsleerproces binnen de groep

Inrichting van het onderwijsleerproces binnen de groep:

- we werken in de gesloten stamgroep. Dat betekent dat de instructie hierin ook plaats vindt
- de instructies voor rekenen, taal vinden plaats in de instructiekring op basis van de leerstofjaargroep.
- kinderen die de leerstof begrijpen mogen eerder uit de kring. Aansluitend aan de instructiekring vindt veelal de verlengde instructie plaats. De andere groep werk zelfstandig aan haar taken beschreven in het weekplan.
- we werken met de aanpak 'Van zelfstandig werken naar zelf verantwoordelijk leren'
- de overige vakken: wereldoriëntatie, begrijpend lezen, technisch lezen, creatieve vakken, gymnastiek worden aan de hele stamgroep aangeboden
- de nadruk van de vakken ligt op rekenen, taal en lezen, hier wordt een groot deel van de onderwijstijd aan besteed; de kinderen krijgen een korte instructie en maken het werk tijdens de werkperiode; de stamgroepleider begeleidt dan de kinderen na de instructie
- de onderwijstijd wordt als volgt ingedeeld:

- lezen	15%
- taal	20%
- rekenen en wiskunde	20%
- wereldoriëntatie	15%
- kunstzinnige- en creatieve vorming	6%
- bewegingsonderwijs	6%
- levensbeschouwing	2%
- Engelse taal	2%
- overige	14%

- kinderen met een taalachterstand worden in eerste instantie begeleid door de stamgroepleider; als dit structureel is dan zal de remedial teacher onderzoek doen naar dyslexie; als dit het geval is dan zal het kind verwezen worden naar het RID (Regionaal Instituut Dyslexie)
- kinderen die de Nederlandse taal niet machtig zijn, worden verwezen naar scholen die wel de faciliteiten daarvoor hebben; wanneer ze de Nederlandse taal machtig zijn, zijn ze van harte welkom op onze school
- de stamgroepleiders maken voorafgaande aan de week het weekplan van de groep; daar waar nodig wordt afgestemd op de onderwijsbehoefte van het kind
- aan de hand van de methodetoetsen voor rekenen, taal, lezen worden leerresultaten gevolgd; de extra instructie wordt hierop afgestemd
- twee maal per jaar worden de Cito-toetsen voor rekenen / wiskunde, spelling, begrijpend- en technisch lezen afgenomen
- de uitkomsten van de Cito worden besproken in het bouwoverleg; specifieke situaties en of leerlingen worden daarna met de intern begeleider besproken

- bij ziekte van een stamgroepleider zullen we in eerste instantie een invaller inzetten, de groep verdelen en in uiterste noodzaak de groep naar huis sturen.

3.4 De inhoud van ons onderwijs

Ons onderwijs richt zich op de brede ontwikkeling van de kinderen. Hieronder verstaan wij de emotionele- en verstandelijke ontwikkeling, het ontwikkelen van de creativiteit, het verwerven van de noodzakelijke kennis en van sociale, culturele en lichamelijke vaardigheden.

We gaan vanaf augustus 2019 een start maken met het inrichten van ons onderwijs naar de leerbehoeftes van de kinderen. Werken vanuit doelen zal het uitgangspunt zijn voor de inrichting van ons onderwijs met de daarbij behorende materialen.

Hieronder staan vakspecifieke opmerkingen:

- *taal-leesonderwijs*
  we maken gebruik van methoden en oriënteren ons om het onderwijs aan te bieden vanuit doelen
- *rekenen en wiskunde*
  we maken gebruik van de methoden en oriënteren ons op het onderwijs aan te bieden vanuit doelen
- *wereldoriëntatie*
  we werken het hele jaar door met thema's en/of projecten; de leerlingen krijgen ook een aantal keren les verzorgd door externen of verzorgd buiten de school
- *kunstzinnige vorming*
  - we hebben een vakdocent voor muziek, we kennen ateliermiddagen waar externen, ouders en stamgroepleiders de workshops verzorgen
  - we maken gebruik van het cultuureducatie-aanbod Kunstmenu, daarnaast bezoeken de kinderen theater/muziek voorstellingen in de Haagse regio
- *motorische ontwikkeling*
  - alle kinderen krijgen les van een vakleerkracht gymnastiek
- *sociaal-emotionele ontwikkeling / sociale veiligheid*
  - we werken met KiVa
- we gaan werken vanuit doelen en zullen de referentieniveaus hierin integreren. Zij zullen voldoen aan de gestelde eisen die gelden voor de kinderen van onze doelgroep

  In de bijlage 6.3 staan de methoden

3.5 Pedagogisch klimaat, schoolklimaat en veiligheid

Uitgangspunten:

- we werken vanuit het jenaplanconcept, hieraan ontlenen we onze manier van samenwerken en samenleven op de PMS
- een jenaplanschool wil nadrukkelijk een 'pedagogische school' zijn waarin opvoeding en onderwijs centraal staan
- we gaan uit van de 12 Jenaplankernkwaliteiten, deze zijn voor ons de 'koers' voor de invulling van ons onderwijs
- we willen werken aan de 'complete' mens

Concreet zichtbaar:

- er is sprake van een prettige sfeer in de school, wat te zien is in de rust en betrokkenheid bij kinderen, ouders en stamgroepleiders
- de ouders krijgen de gelegenheid om tijdens de inloopkwartieren in groep 1 t/m 2 en tijdens de twee ouder-kind kwartieren in de groepen 3 t/m 8, het dagelijks werk van hun kind(eren) te bekijken en te bespreken met het kind
- we hebben twee kindgesprekken per schooljaar waarbij ouder, kind en stamgroepleider aanwezig zijn; in dit gesprek vertelt het kind waar het trots op is en waar het trots op wil worden; er worden vervolgens afspraken gemaakt die in het volgende kindgesprek worden geëvalueerd
- de ouders kunnen buiten de twee kindgesprekken ook een gesprek aanvragen over onderwerpen die buiten het kindgesprek vallen; de stamgroepleider kan dit ook doen

- iedere groep heeft minimaal 2 contactouders, zij zijn de brug tussen ouders en de stamgroepleiders; zij helpen mee met het organiseren van activiteiten maar zijn ook een klankbord voor de stamgroepleider en ouders
- op de PMS tonen we naar elkaar toe: respect, vertrouwen, veiligheid, betrokkenheid en creativiteit in het omgaan met situaties die om een oplossing vragen

Pesten
We maken gebruik van de methode KiVa. Hieruit worden lessen gegeven in het omgaan met elkaar. Er is een KiVa team dat ingezet kan worden bij pestgedrag. Twee maal per jaar wordt er een enquête onder de kinderen van groep 5 t/m 8 afgenomen. De resultaten ervan geven inzicht in de relaties binnen de groep en de kinderen die buitengesloten worden.

We gebruiken het pestprotocol uit het programma KiVa:
1. Iedereen is anders, dus lach elkaar niet uit.
2. Iedereen hoort erbij, sluit niemand buiten.
3. Doe niemand pijn met schelden of roddelen.
4. Blijf van elkaar af, schoppen en slaan doen we niet.
5. Probeer ruzie met praten op te lossen.
6. Zegt iemand stop, hou dan op.
7. Blijf van elkaars spullen af.
8. Kies geen partij.
9. Praat erover, vertel het thuis en op school.
10. Deze afspraken gelden op de PMS en daarbuiten.

Uitgangspunt hierbij is, dat de regels voor iedereen als vanzelfsprekend worden ervaren. Iedere keer zullen we, onder schooltijd met de kinderen en in gesprekken met ouders, hierop terugkomen

Veiligheid
In onze concept kennen we vier pijlers : gesprek, spel, werk en viering. Het gesprek staat iedere dag centraal in de groep. Regelmatig wordt er gereflecteerd over hoe het gaat in de groep en waaraan er gewerkt moet worden. Het leefklimaat is nauw verbonden met het werkklimaat, het één kan niet zonder het andere. Het regelmatig reflecteren over werk en omgaan met elkaar moet de veiligheid van kinderen waarborgen.

In de hogere groepen hebben de digitale middelen invloed op de veiligheid van kinderen. Het gebruik van WhatsApp kan ingezet worden door de kinderen waardoor de veiligheid in gedrang komt. In de bovenbouw wordt dit besproken met kinderen en nemen we met de kinderen deel aan workshops, waarin kinderen leren om te gaan met de WhatsApp en de e-mail.

Meldcode
In de wet Meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling is vastgelegd dat elke organisatie die werkt met kinderen en volwassenen moet werken met een meldcode. In zo'n meldcode staat wie wanneer welke stappen zet bij een vermoeden van kindermishandeling of huiselijk geweld. De wet is in 2013 ingevoerd en geldt voor de sectoren gezondheidszorg, onderwijs, kinderopvang, maatschappelijke ondersteuning, jeugdzorg en justitie.
De meldcode is op school aanwezig en er is een collega aangesteld als vertrouwenspersoon.

Klachtenregeling
We maken gebruik van de klachtenregeling opgesteld door Lucas Onderwijs. In school is een contactpersoon en bovenschool zijn er twee vertrouwenspersonen aangesteld. De te volgen procedure is beschreven. Er is een contactpersoon aangesteld.

Rechtspositieregeling
We maken gebruik van de rechtspositieregeling die geldt voor het Primair Onderwijs.

Veilige werk- en leeromgeving
Er is een RIE afgenomen in 2017. Daarin zijn de acties vermeld die voor een veilige werk- en leeromgeving moeten zorgen.

Tevredenheidsonderzoek
In maart 2019 is er het jaarlijkse tevredenheidsonderzoek onder leerlingen groep 5 t/m8, ouders en stamgroepleiders geweest.

3.6 Zorg en begeleiding

Positie en relatie in stadsdeel
We participeren in het samenwerkingsverband Stichting Primair Passen Onderwijs Haaglanden (SPPOH) en zijn ingedeeld bij het stadsdeel: Rijswijk

Schoolprofiel
De Prins Mauritsschool is een erkende jenaplanschool. Het jenaplanconcept is voor ons de leidraad bij het bieden van onderwijs en is de basis om Passend Onderwijs een 'passende' vorm te geven.

Schoolondersteuningsprofiel
Hierin hebben we beschreven wat onze mogelijkheden zijn voor het begeleiden van de kinderen.

Basisondersteuning

Basiskwaliteit
Het uitgangspunt is dat de PMS de basisondersteuning op orde heeft. We houden ons aan de afspraak die de schoolbesturen, die samenwerken binnen SPPOH, hebben vastgelegd. Zij hebben met elkaar afgesproken dat iedere school op iedere indicator minimaal een 3 scoort.

Handelingsgerichtwerken
We gaan uit van wat kinderen kunnen. We gaan uit van de verschillen bij de kinderen. Handelingsgericht werken sluit daar op aan. Door veel te observeren, op te treden als gesprekspartner voor kind en ouders en telkens opnieuw het eigen handelen af te stemmen op de mogelijkheden van het kind geeft de stamgroepleider in de dagelijkse praktijk vorm aan passend onderwijs. We houden ons aan de afspraak, dat de schoolbesturen een minimum-score van 3 hebben afgesproken.

De schoolondersteuningscommissie
Alle scholen binnen SPPOH werken met een multidisciplinaire overleg (MDO). In het MDO werken in ieder geval de intern begeleider van de school, de adviseur passend onderwijs van SPPOH en de schoolmaatschappelijk werker samen. Indien nodig wordt de directeur er bij uitgenodigd. Als de directeur niet aanwezig is, informeert de intern begeleider hem.

Preventieve en licht curatieve interventies

Wij bieden hulp bij dyslexie of dyscalculie, gedrag, (hoog) begaafdheid. Hiervoor zijn aangesteld: remdidal teacher, gedragsspecialist, stamgroepleider hoogbegaafden. Door tijdige inzet van deze specialisten worden de kinderen adequaat begeleid wat ten goede komt aan het kind en aan het leef- en werkklimaat in de klas.

De sterke elementen van onze basisondersteuning zijn:
- RT gericht op signaleren van dyslexie en dyscalculie
- HB: plusklas (boomhut)
- IKT*: gedragsspecialist
- Onderwijsassistent in de groepen 3/4
  * Integratieve kindertherapeut (coach)

De middelen van Passend onderwijs zetten we als volgt in:
- gedeelte van de personele kosten voor inzet intern begeleider, stamgroepleider hoogbegaafden, gedragspecialist
- bekostiging advisering in de basisondersteuning: o.a. inzet ambulant begeleiders
- bekostiging van extra begeleiding in de basisondersteuning o.a. voor dyslexie, hoogbegaafden, gedragsproblemen

Zie voor verdere informatie; Schoolondersteuningsprofiel 2017-2021

3.7 Resultaten behalen, bewaken en borgen

We zorgen ervoor dat de opbrengsten op het gewenste niveau blijven / komen. In ons zorgsysteem hebben we een aantal acties beschreven.

De acties zijn:

- leerlingbespreking vindt plaats tijdens het bouwoverleg; daar wordt besloten welke leerlingen met de interen begeleider worden besproken
- het afnemen van toetsen LOVS Cito in de groepen 3 t/m 8: technisch- begrijpend lezen; rekenen/ wiskunde en spelling
- het afnemen van toetsen LOVS Cito in de groepen 1 en 2: fonemisch bewustzijn; rekenen voor kleuters
- het maken van de trendanalyses en deze bespreken in het bouwoverleg met terugkoppeling naar het MT
- afnemen na ieder blok bij rekenen en taal van de toetsen; de resultaten voor rekenen worden na afname direct omgezet in acties in de vorm van extra instructie; voor spelling worden aanvullende oefeningen aangeboden
- in het kindgesprek worden de ouders op de hoogte gebracht van de resultaten bij de CITO; er worden o.a. hierover afspraken gemaakt; de afspraken worden vastgelegd in ESIS(het de leerlingadministratie die we als Lucas school gebruiken)
- in het jaarverslag leggen we de resultaten vast en communiceren we deze met ouders (MR) en bestuur

We volgen cognitieve opbrengsten

- we focussen ons op spelling omdat dit niet op niveau is, ondanks de inspanningen van de afgelopen schoolplanperiode; het streven is dat dit op het niveau 3 komt van het CITO-LOVS
- in groep 1/2 wordt het instrument 'KIJK' gebruikt

Van onze stamgroepleiders verwachten we dat ze:

- administratie uitvoeren volgens gemaakte afspraken in ESIS B
- ze moeten kunnen aantonen hoe en wat er gedaan is aan het bieden van maatwerk voor kinderen en/of voor de groep

De opbrengsten en maatregelen:

- voor de vakken lezen, reken en spelling gebruiken we het LOVS van CITO
- stamgroepleiders voeren de gegevens in en maken de analyse
- stamgroepleiders bespreken de groepsresultaten in de bouw en stellen daar waar nodig adviezen op voor de stamgroepleider en de stamgroep
- opvallende resultaten van de kinderen en de groep worden met de ib.-er besproken. In deze bespreking worden nadere acties vastgesteld voor kind(eren) en/of de groep
- de trendanalyse wordt besproken in de kenniskring
- op schoolniveau worden de gezamenlijke acties vastgesteld en uitgevoerd
- stamgroepleider informeert het kind en de ouders in het kindgesprek. Na iedere toets periode vindt het gesprek plaats en worden er afspraken gemaakt.

De directeur is verantwoordelijk voor de resultaten.
Hij / zij monitort dit door:

- met de leden van het MT (intern begeleider, bouwcoördinator onder- en bovenbouw) de trendanalyses te bespreken
- analyseren van de trendanalyse in samenspraak met de intern begeleider en uitzetten van acties om, indien nodig, opbrengsten te borgen en/of te verhogen
- bespreken van de resultaten in de kenniskring en vaststellen welke acties er ondernomen moeten worden, deze checken en daarop weer acteren (pdca cirkel)

3.8 Samenwerking

We werken samen met:
- de schooladviseur van de SPPOH
- schoolmaatschappelijk werker van Xtra (met ingang van 1 augustus 2019)
- de ambulant begeleiders van de SBO-school Rehoboth
- ambulant begeleiders cluster 4 (Piramide)
- regionaal instituut dyslexie (R.I.D.)

Sponsoring
Zie convenant “Scholen voor primair en voortgezet onderwijs. Hierin staan gedragsregels die een school helpen om op een verantwoorde manier om te gaan met het ontvangen van bijvoorbeeld gelden en de prestaties die daar vanuit de school tegenover staan. Onze school houdt zich aan dit convenant en de wettelijke voorwaarden.

Schoolspecifiek merken we het volgende op:
We zorgen ervoor dat we niet afhankelijk worden, sponsoring moet zich richten op aanvulling van de gelden waarmee we de ambities, zoals beschreven in dit schoolplan, kunnen verwezenlijken. De intentie van de bedrijven moet maatschappelijk in orde zijn en de sponsoring mag geen nadelige invloed hebben op de geestelijke en lichamelijke ontwikkeling van leerlingen.

4 Personeelsbeleid

4.1 Uitgangspunten en doelstellingen personeelsbeleid Lucas Onderwijs

4.1.1 Visie en uitgangspunten

De stamgroepleiders zetten zich in voor de missie van de PMS namelijk ‘werken aan de complete mens’. Uitgangspunt is het jenaplanconcept

Uitgangspunten:
- we werken in een professionele leergemeenschap
- we werken vanuit het principe ‘Leren van elkaar en met elkaar’

4.1.2 Strategische doelstellingen

- We willen kwalitatief goed personeel aanstellen die, naast de scholing op de PABO, ook geschoold zijn /of zich gaan scholen in het jenaplanconcept.
- We zorgen voor een veilig werk- en leefklimaat waardoor we optimaal onze aandacht schenken aan het begeleiden van kinderen.

4.2 Personeelsbeleid op schoolniveau dat bijdraagt aan de ontwikkeling en uitvoering van het onderwijskundig beleid

De PMS wil een school zijn waar het personeel zich gekend weet, gewaardeerd en uitgedaagd wordt. Goed personeelsbeleid heeft invloed op de ontwikkeling en uitvoering van het onderwijskundig beleid. Dit heeft een positieve invloed op het pedagogisch-didactisch handelen.

Hierover zeggen we het volgende:

Het pedagogisch-didactisch handelen is afgestemd op het kind en de groep. Het creëren van een goed pedagogisch klimaat is hieraan onlosmakelijk verbonden. We werken daarom aan een leef- en werkklimaat waarvoor de stamgroepleider en kinderen samen verantwoordelijk zijn.
We reflecteren regelmatig in de kring over hoe het gaat in de stamgroep en doen voorstellen om het samenleven en - werken te verbeteren.

We gaan uit van de verschillen en stemmen hierop ons handelen af. Dit geldt bij het opstellen van het weekplan, het geven van de verlengde instructie en /of de begeleiding tijdens de werktijd. Deze is gericht op het denkproces van het kind.

De instructie wordt in voor de vakken rekenen, taal, spelling in de instructiekring gedaan. De samenstelling is dan de jaargroep. De overige vakken worden in de stamgroep gegeven.

Om dit alles te kunnen realiseren, zijn de onderstaande onderwerpen van belang.

Ons personeelsbeleid richt zich op:
- professionele ontwikkeling van medewerkers
- duurzame inzetbaarheid van de medewerkers
- continuïteit en borging van jenaplanconcept

We werken vanuit de kernwaarden:

- veiligheid
- professionaliteit
- betrokkenheid
- samenwerken
- openheid

We vinden het belangrijk dat we:

- aandacht hebben voor elkaar en elkaars werk
- opstaan voor elkaars standpunten en ideeën en hierin als team gezamenlijkheid optrekken
- teamscholing gericht is op algemene ontwikkelthema's
- individuele scholing gericht op de schoolontwikkeling en/of eigen interesses
- leren van elkaar en met elkaar
- kennisnemen van het werken op andere jenaplanscholen
- In de formatie collega's inzetten, in die groepen die passen bij hun kwaliteiten. Als de situatie dit niet toelaat zal er gekeken worden naar de naast liggende oplossing
- directie kennis neemt van de nieuwe ontwikkelingen / schoolt zich op onderwerpen die ten goede komen van zijn ontwikkeling en van de school

We willen de kwaliteit van de stamgroepleiders en het jenaplanconcept borgen door:

- het overdragen / doorgeven van kennis, ervaring en vaardigheden door de huidige/ervaren stamgroepleiders aan de nieuwe collega's
- bij het vervullen van een vacature voor nieuwe directeur te kiezen voor een directeur die het jenaplanconcept kan uitvoeren en borgen
- tijdig inzicht te hebben in stamgroepleiders die kiezen om vervroegd met pensioen te gaan, zodat de werving vroegtijdig kan plaatsvinden en zo een plan van aanpak op te stellen
- het volgen van de jenaplanscholing voor iedere (nieuwe) werknemer
- collegiale intervisie
- collegiale consultatie

Specifieke aandacht is er voor de beginnende leraren in het onderwijs / in het jenaplanonderwjis.

- uitgangspunt is dat deze collega een eigen groep krijgt die bij zijn opleiding en/of ervaring past
- het eerste jaar wordt de nieuwe afgestudeerde stamgroepleider niet ingezet in werkgroepen e.d.
- begeleiding door een coach met een daarbij behorend POP

Ten aanzien van de basisbekwaamheid gebruiken we de LIDO-lijst ontwikkeld door het JAS. De vier gebieden die we volgen zijn:

- op een goede manier leiding geven (Leiderschap)
- veel weten (Inhoud)
- goed les kunnen geven (Didactiek)
- hun werk goed kunnen managen (Organisatie)

Deze onderdelen zijn uitgangspunt in het gesprek met de collega's en bij de observatie in de stamgroep. Zij moeten leiden tot aanzet in de keuze van de individuele ontwikkeling als stamgroepleider.

In de (ontwikkeling) gesprekken van de stamgroepleiders zijn de volgende thema's in deze nieuwe schoolplanperiode dominant:

- schoolontwikkeling en het ontwikkelen van de daarbij behorende kennis en vaardigheden gericht op de grote ambitie voor de komende schoolplanperiode: 'Werken vanuit doelen'
- competenties waarin een stamgroepleider zich wil ontwikkelen en moet ontwikkelen gericht op het aanbieden van de leerstof vanuit doelen
- eigen interesse voor thema's die een relatie hebben met het onderwijs op de PMS

De PMS creëert een continue leersituatie voor de professionals door:

- de stamgroepleider eigenaar te maken van zijn eigen- en de schoolontwikkeling
- teamscholing waarin onderwerpen aan de orde komen die de vaardigheden van de stamgroepleider vergroten; de komende vier jaar zal de professionele leergemeenschap (PLG) gericht zijn op het werken vanuit doelen.
- het volgen van bijeenkomsten, cursussen verzorgd door o.a. de Lucas Academie

Wij stimuleren het delen van kennis en ervaringen en mobiliteit binnen de school en binnen het bestuur door:
kennis:

- het faciliteren van het bij elkaar in de klas kijken
- uitwisseling ervaringen en kennis medewerkers met andere Jenaplanschool / basisscholen
- het bijwonen van de kenniskring
- het bijwonen van het bouwoverleg
- het bijwonen van de studiedagen

De school doet aan onderwijsontwikkeling en onderzoek in samenwerking met (opleidingen, instanties, etc.):

- Jenaplan Advies en Scholing
- 'Het Kan' scholing advies en begeleiding van scholen
- Lucas Academie
- Onderwijs Advies Zoetermeer
- Nog nader vast te stellen instanties

Over het werven, selecteren en aannemen van nieuwe medewerkers hanteren we de volgende criteria:

- bekend zijn met of werkzaam zijn in het jenaplanonderwijs
- onderschrijven en uitvoeren van het beleid van zowel de jenaplan- als de christelijk identiteit
- beschikken over een goede mondelinge- en schriftelijke vaardigheid
- bij een vaste aanstelling bereid zijn om de opleiding voor het jenaplandiploma te volgen
- teamspeler zijn
- loyaal volgen van de ingezette koers (schoolontwikkeling)
- bij het aantellen van een nieuwe directeur, gaan uit van de afspraken die gemaakt zijn ten aanzien van evenredige vertegenwoordiging van vrouwen in de schoolleiding; zie beleidsstuk Lucas Onderwijs(zie bijlage 6.1)

Over inhoud en organisatie van onze gesprekscyclus zeggen we het volgende:

- Lucas Onderwijs heeft richtlijnen en ideeën geformuleerd die uitgangspunt zijn voor de gesprekken. De gesprekken zijn gericht op ontwikkeling en de ambities van de stamgroepleiders. De planning, de invulling en de vormgeving zullen afgestemd worden op wat bij de PMS past
- in deze schoolplanperiode zal hiermee geëxperimenteerd worden en zal de definitieve vormgeving en planning daarvan worden vastgesteld.

Over het gebruik van het bekwaamheidsdossier merken we op:

- we gebruiken hiervoor het programma taakbeleid van 'Cupella'; onderdeel bekwaamheidsdossier
- het dossier wordt gevuld door medewerker en directie
- het kan gebruikt worden voor het aanstellen van collega's in L11

Ons taakbeleid:

- transparantie voor de medewerkers wie doet wat
- beheersbaar houden van de werkdruk
- daar waar nodig het aantal activiteiten aanpassen aan de beschikbare menskracht i.v.m. krapte personeel
- vaststellen van de beschikbare tijd die geïnvesteerd kan worden in de ambities die we ons hebben voorgenomen
- de taak zoveel mogelijk laten aansluiten bij de kwaliteiten en interesse van de medewerker

Evenredige vertegenwoordiging van vrouwen in de schoolleiding:

- Lucas Onderwijs heeft een beleidsdocument opgesteld waarin het beleid beschreven staat voor evenredige vertegenwoordiging in de schoolleiding (zie bijlage 6.1)

Opbouw en toekomstige verdeling van L10 /L11:

- stamgroepleiders met een specialisme kunnen in aanmerking komen voor de L11 schaal
- het aantal fte's wordt bepaald op grond van wat de school nodig heeft en de financiële middelen die dan beschikbaar zijn voor de PMS
- dit onderdeel zal in de komende schoolplanperiode uitgewerkt worden

5 Kwaliteitsbeleid

5.1 Uitgangspunten en doelstellingen kwaliteitszorg Lucas Onderwijs

5.1.1 Uitgangspunten voor het stelsel van kwaliteitszorg

Het stelsel van kwaliteitszorg voor Lucas Onderwijs is ingebed in de PDCA cyclus en gericht op kwaliteitsdoelen van de organisatie. Kwaliteitszorg krijgt primair vorm op schoolniveau, op regio- en bestuursniveau bestaat kwaliteitszorg uit maatregelen die de kwaliteit op schoolniveau ondersteunen, stimuleren en helpen verbeteren.

Voor het stelsel van kwaliteitszorg bij Lucas Onderwijs zijn de volgende uitgangspunten vastgesteld.
Het stelsel:
- draagt bij aan de brede kwaliteitsambitie van Lucas Onderwijs;
- is ingebed in een kwaliteitscultuur;
- maakt gebruik van de rollen en verantwoordelijkheden die binnen Lucas Onderwijs zijn belegd;
- volgt de beleidscyclus en is gericht op de kwaliteitsdoelstellingen van de organisatie;
- maakt optimaal gebruik van de beschikbare managementinformatie op alle niveaus;
- hanteert betrouwbare instrumenten en methodieken;
- is naast kwaliteitsontwikkeling ook gericht op preventie van zwakke scholen en afdelingen, en bevat richtlijnen over hoe te handelen mocht dat onverhoopt toch dreigen.

5.1.2 Doelstelling kwaliteitsbeleid

Het kwaliteitsbeleid van Lucas Onderwijs is erop gericht de realisatie van de ambities en doelstellingen te ondersteunen, zowel op Lucas als op schoolniveau. De op Lucas niveau in het koersdocument uitgewerkte strategische doelstellingen, zijn op schoolniveau vertaald in schoolspecifieke ambities en doelstellingen.

De doelen die de school zich stelt worden geëxpliciteerd (Plan), de kwaliteit van uitvoering en de resultaten worden bewaakt (Do) en afgezet tegen de beoogde doelen (Check). Zo leren we met elkaar, voeren we verbeteringen door, borgen we de opbrengsten en leggen we verantwoording af aan onze stakeholders (Act). Op deze wijze is de cirkel van ons kwaliteitszorgstelsel rond.

5.1.3 Doelen kwaliteitsbeleid van de school

- Goed onderwijs voor elke leerling: een goede afstemming tussen de taken en de mogelijkheden van de leerling.
- Maximaal benutten van de beschikbare onderwijs- en leertijd.
- De eindopbrengsten moeten conform de te verwachten uitkomsten zijn.
- Bieden van een veilig, uitdagend en eisen stellend pedagogisch klimaat: Een klimaat waarin we de bekwaamheden van leerlingen voortdurend positief waarderen en hen stimuleert in hun verdere ontwikkeling en in het nemen van zelfverantwoordelijkheid
- Stimuleren van de vaardigheden bij de kinderen, die ze later nodig hebben in het vervolg als ze de PMS verlaten. Deze zijn verwoord in de 7 essenties: ondernemen, plannen, samenwerken, creëren, presenteren, reflecteren, verantwoorden.

<u>De directie is verantwoordelijk voor de uitvoering van het kwaliteitszorgsysteem.</u>
De werkzaamheden zijn onder andere:
- evaluatiemomenten plannen met: de leden van het MT (intern begeleider, bouwcoördinator onder- en bovenbouw), bouw en team
- organiseren van studiedagen
- analyseren van de trendanalyse in samenspraak met de intern begeleider en uitzetten van acties om, indien nodig, opbrengsten te borgen en/of te verhogen
- bespreken van de resultaten in de kenniskring en vaststellen welke acties er ondernomen moeten worden, deze checken en daarop weer acteren (pdca cirkel)

Van onze stamgroepleiders verwachten we dat ze, wat dit onderwerp betreft:

- administratie uitvoeren volgens gemaakte afspraken in ESIS B
- ze moeten kunnen aantonen hoe en wat er gedaan is aan het bieden van maatwerk voor kinderen en/of voor de groep
- zich scholen in onderwerpen die de school aangaan
- zich scholen in onderwerpen die hun eigen ontwikkeling aangaan

De opbrengsten en maatregelen:
Voor de vakken lezen, reken en spelling gebruiken we het LOVS van CITO

- stamgroepleiders voeren de gegevens in en maken de analyse
- stamgroepleiders bespreken de groepsresultaten in de bouw en stellen daar waar nodig adviezen op voor de stamgroepleider en de stamgroep
- opvallende resultaten van de kinderen en de groep worden met de ib.-er besproken. In deze bespreking worden nadere acties vastgesteld voor kind(eren) en/of de groep
- de trendanalyse wordt besproken in de kenniskring
- op schoolniveau worden de gezamenlijke acties vastgesteld en uitgevoerd
- stamgroepleider informeert het kind en de ouders in het kindgesprek. Na iedere toets periode vindt het gesprek plaats

Personeel:

- stamgroepleiders krijgen ieder jaar een gesprek (zie de nieuwe gesprekscyclus)
- overleg over schoolzaken vindt plaats in de bouwvergadering en in het MT
- in de kenniskring delen we: kennis en ervaringen die we hebben opgedaan bij de verbeteracties en delen we ervaringen en kennis op de gebieden die ons interesseren en of workshops die we hebben gevolgd

Aspecten kwaliteitsbeleid:

- SMART(specifiek, meetbaat, acceptabel, realistisch en tijdgebonden) formuleren we de ambities.
- we maken gebruik van de plan, do check, act cirkel
- we toetsen de onderwijsopbrengsten door het afnemen van toetsen met behulp van de LOVS CITO
- tweejaarlijks nemen we een tevredenheidsonderzoek af onder ouders, personeel en kinderen uit groep 5 t/m 8; de uitkomsten bespreken we in het MT, de bouwen, de MR; we stellen dan de acties vast die we willen uitvoeren, dit in relatie met het schoolbeleidsplan 2019-2023

5.2 Het bewaken van de kwaliteit die wordt gerealiseerd

Acties:

- we evalueren onze ambities en daarmee de gestelde doelen gedurende het schooljaar. Op de agenda van de bouwvergadering is dit een vastgesteld agendapunt. De uitkomsten worden besproken in het MT en op basis van de uitkomsten worden de ambities bijgesteld en/of geïmplementeerd
- in het jaarplan wordt beschreven waaraan we in dat betreffend schooljaar gaan werken
- de bereikte resultaten en de voortgang van de ambities komen terug in het jaarverslag
- in de maand mei van ieder schooljaar worden de resultaten van het schoolplan middels de documenten jaarplan en jaarverslag besproken in de bouwen en de medezeggenschapsraad. (MR)
- bij alle acties die wij ondernemen gaan wij systematisch na of deze het gewenste effect opleveren en/ of de gestelde resultaten gehaald zijn
- tweejaarlijks nemen we een tevredenheidsonderzoek af onder personeel, leerlingen (groep 5 t/m8), managementteam en ouders; in de kenniskring worden de collega's hierover geïnformeerd. De uitkomsten worden besproken in het MT, bouwen en MR. Op basis van de verschillende besprekingen worden de thema's vastgesteld waaraan we willen werken.

Leerling resultaten:

- voor de vakken lezen, rekenen en spelling gebruiken we het LOVS van CITO
- stamgroepleiders voeren de gegevens in en maken de analyse
- stamgroepleiders bespreken de groepsresultaten in de bouw en stellen daar waar nodig adviezen op voor de stamgroepleider en de stamgroep; opvallende resultaten van de kinderen en de groep worden met de ib.-er besproken; in deze bespreking worden nadere acties vastgesteld voor kind(eren) en/of de groep
- de trendanalyse wordt besproken in de kenniskring
- op schoolniveau worden de gezamenlijke acties vastgesteld en uitgevoerd

- stamgroepleider informeert het kind en de ouders in het kindgesprek; na iedere toets periode vindt dit gesprek plaats

Tevredenheidsmetingen
- tweejaarlijkse wordt een tevredenheidsonderzoek afgenomen onder de stamgroepleiders, leerlingen groep 5 t/m 8 en ouders. We schakelen hiervoor het bureau B&T in. De resultaten kunnen dan vergeleken worden met andere scholen. De resultaten worden gepubliceerd op de website 'Scholen op de kaart'.
- twee maal per jaar wordt de enquête van KiVa afgenomen in groep 5 t/m 8.

Wij informeren onze partners, stakeholders en overheden aan de school en het bestuur verbonden op de volgende wijze:
- informeren van de MR middels schoolplan, jaarplan en jaarverslag
- ouders informeren middels de schoolgids
- ouders en belangstellenden informeren middels de website: scholen op de kaart

5.3 Het verbeteren van de kwaliteit

Het verbeteren van de kwaliteit vindt plaats op verschillende niveaus in de school.
Deze niveaus zijn:
- stamgroep
- bouw
- team
- interne begeleiding
- management

Stamgroep
In de stamgroep verzamelt de stamgroepleider de gegevens voor rekenen, taal, spelling en begrijpend lezen.
Na ieder blok voor rekenen, taal en spelling wordt er een toets afgenomen. Deze wordt genoteerd in het systeem wat hoort bij de methode.
Op basis van de resultaten krijgen de leerlingen die uitvallen extra instructie en de overige leerlingen opdrachten om de leerstof extra te oefenen en/of verdiepingsopdrachten

Twee maal per jaar worden de Cito-toetsen afgenomen. De stamgroepleider analyseert de uitkomsten en bespreekt die in de bouw.

Het in kaart brengen van het welbevinden gebeurt in de groep 5 t/m 8 aan de hand van de enquête van KiVa. Deze wordt tweemaal per jaar afgenomen. De stamgroepleider krijgt inzicht in de relaties in de groep en stemt daarop de activiteiten af. Te denken valt aan reflectiegesprekken, samenwerkingsactiviteiten, individuele gesprekken met het kind.

Bouw
Het overleg gebeurt in de onderbouw groep 1 t/m 4 en bovenbouw groep 5 t/m 8.
Maandelijks is er een overleg waarin:
- de voortgang van de ontwikkelthema's wordt besproken
- leerlingen worden besproken (o.a. incident methode)
- trendanalyse wordt besproken en voorstellen worden gedaan om de onderwijsresultaten te verbeteren
- knelpunten in de groepen en gebruik van materialen wordt besproken en voorstellen gedaan die het onderwijs ten goede moet komen

Interne begeleiding
Zes wekelijks overleg intern begeleider en directeur
- bespreken van kinderen
- bespreken van schoolontwikkeling
- bespreken van interventies stamgroepleider, kind en ouders
- evaluatie van de doelen in het MDO met ouders, maatschappelijk werker, adviseur SPPOH, intern begeleider en directeur

Management:
Maandelijks overleg MT(directeur, bouwcoördinator onderbouw en bovenbouw, intern begeleider)
- informeren en bespreken voortgang ontwikkelthema's
- onderwerpen vaststellen voor het bouwoverleg
- onwikkelgesprek met stamgroepleider en directeur
- observatie in de groep door directeur

Deze werkwijze voortzetten en inrichten op het borgen van het beleid.

5.4 Verantwoording afleggen over de gerealiseerde kwaliteit

In toenemende mate vragen partners, stakeholders en overheden aan de school en het bestuur inzicht te geven op welke wijze de publieke middelen worden ingezet waarmee de doelen worden gerealiseerd. Onze school doet dat op de volgende wijze:

- tweemaal per jaar is er een kindgesprek waarin samen met kind, ouders en stamgroepleider de resultaten worden besproken
- jaarlijks krijgt het kind het kindportret waarin de stamgroepleider de sterke kanten en de te ontwikkelen kanten van het kind beschrijft vanuit het perspectief van de stamgroepleider.
- informeren van de MR middels schoolplan, jaarplan en jaarverslag
- ouders informeren middels de schoolgids
- ouders en belangstellenden informeren middels de website: 'Scholen op de kaart'
- bestuur informeren door schoolplan, jaarplan en jaarverslag te overleggen en te bespreken

5.5 Ondersteunende systemen voor kwaliteitszorg

De instrumenten die we gebruiken zijn:
ESIS B
IEP
KiVa
CITO LOVS

De planning van de inzet van de instrumenten is:

periode	*instrument*	*proceseigenaren*
januari en juni	CITO LOVS	stamgroepleiders / coördinatoren
oktober en mei	KiVa	stamgroepleiders / coördinatoren
oktober	jaarplan - jaarverslag opstellen	directeur

6 Bijlagen

6.1 Lijst verplichte documenten

In de Wet op het Voortgezet Onderwijs (WVO) staan documenten benoemd waarvoor het bevoegd gezag verantwoordelijk is ten aanzien van het beschrijven van beleid. In de lijst hieronder staan verplichte documenten, welke op schoolniveau toegankelijk dienen te zijn.

* De verplichte documenten zitten in de map schoolplan. Deze map staat in de directiekamer.

Nr.	Naam	Te vinden
	Managementstatuut	*
	Formatieplan	*
	Personeelsbeleid vrouwen/schoolleiding	*
	Schoolondersteuningsprofiel	*
	Meldcode	*
	Klachtenregeling	*
	Bekwaamheidsdossiers	*
	Rechtspositieregeling	*
	Taakbeleid	*
	Functiebouwwerk	*
	L10 / L11 functies	*
	Functiebeschrijvingen	*
	Professionaliseringskaders	*
	Collectief Professionaliseringsplan	*
	Gesprekkencyclus	*
	Veilige werk – en leer omgeving	*
	zeven essenties jenaplan	*
	twintig basisprincipes jenaplan	*
	kwaliteitskenmerken jenaplan	*
	tevredenheidsonderzoek mrt 2019	*

6.2 Meerjarenplanning schoolontwikkeling 2019-2023

Speerpunt 1 Werken vanuit doelen						
	Activiteiten	2019-2020	2020-2021	2021-2022	2022-2023	Opmerkingen
a	Werken met doelen: rekenen	studie-dagen				
b	Aanvankelijk lezen	Onder-zoek nieuwe method e	Invoeren nieuwe methode	implementatie	Evaluatie/borging	
c	Wereldoriëntatie		Onderzoek nieuwe	Aanschaf methode/	Implementatie	Evaluatie / borging

			methode / werkwijze	nieuwe materialen		
d	Taal / spelling	Evaluatie aanpak spelling	Onderzoek/ aanpak/ materialen/ verwerking	Aanschaf materialen / Werkwijze vaststellen	Implementatie	Evaluatie / borging

Speerpunt 2 Kennismanagement						
	activiteiten	2019-2020	2020-2021	2021-2022	2022-2023	Opmerkingen
a	Kwaliteitszorg	Evaluatie huidige situatie/ aanpassing	Opstellen kwaliteitshand-boek	Implementatie	Evaluatie / borging	
b	Aantrekken gekwalificeerd personeel	Opstellen van plan	Uitvoeren plan	Evaluatie/ borging		
c	Gesprekscyclus	Inrichten	Vaststellen	Implementeren	Evaluatie /borging	

Speerpunt 3						
	activiteiten	2019-2020	2020-2021	2021-2022	2022-2023	Opmerkingen
a	Digiborden	Onderzoek naar passend digibord	Aanschaf nieuwe digiborden	evaluatie		
b	Tablets		Onderzoek nieuwe tablets	Aanschaf tablets	Evaluatie / borging	
c	Digitaal verwerken van oefenstof	Onderzoek naar b.v. Snappet/ Gynzy	Besluitvorming / aanschaf/ Stappenplan	implementatie	Evaluatie/ borging	

6.3 Beschrijving van de vakken

Kerndoel	Methode/activiteit	Opmerkingen
Nederlandse Taal mondeling taalgebruik: doel 1 t/m 3 schriftelijk taalgebruik: doel 4 t/m 9 taalbeschouwing: doel 10 t/m 12	Groep 1/2 • Map Fonemisch bewustzijn en thema's • Ontwikkelingsmaterialen • Leerobservatiesysteem: 'KIJK' • Bibliotheekboeken	
	Groep 3 Methode "Veilig Leren Lezen" • Leesboeken en werkboeken bij de methode • Bibliotheekboeken • Niveauleesboeken • Voor de vakgebieden spelling en taal kan naast het softwarepakket van Zwijssen, eveneens het computerprogramma Ambrasoft ingezet worden. Deze dienen ter bevordering van het lezen.	referentieniveau F1 materialen groep 3 t/m 8 worden vervangen
	Groep 4 t/m 8 • Methode "Taal in Beeld" en "Spelling in Beeld" • Technisch lezen: ∗ Bibliotheekboeken ∗ methode "Lekker lezen" • Begrijpend lezen: ∗ Verwerkingslessen aan de hand van projecten wereldoriëntatie	referentieniveau1S 1F Materialen worden vervangen referentieniveau 1F referentieniveau 1F, 2F

	* Programma ‘Nieuwsbegrip * Methode “Taal in Beeld“	

Engelse Taal doel 13 t/m 16 **Rekenen/wiskunde** Zie: Kerndoelen Primair Onderwijs, versie april 2006 wiskundig inzicht en handelen: doel 23 t/m 25 getallen en bewerkingen: doel 26 t/m 31 meten en meetkunde: doel 32,33	Groep 6 t/m 8 ‘ take it easy’ • Digitale lessen • Verwerkingsmateriaal Methoden/aanbod: Groep 1 en 2 • ‘KIJK 2 doe’ • Rekenmaterialen: zoals mini loco, lotto, telspelletjes, piccolo, diverse ontwikkelingsmaterialen • Ideeënmap Groep 3 t/m 8 • Methode Pluspunt versie 3 • Computerprogramma’s: Pluspunt, Hoofdwerk en Maatwerk • Rekenmaterialen van Pluspunt behorende bij het betreffende leerjaar.	referentieniveau 1S, 1F, 2F Materialen worden vervangen
Wereldoriëntatie: (oriëntatie op jezelf en de wereld) Zie: Kerndoelen Primair Onderwijs, versie april 2006 mens en samenleving: doel 34 t/m 39 natuur en techniek: doel 40 t/m 46 ruimte: doel 47	**Methoden en materialen:** Groep 1 t/m 8 • Themamappen • Excursies • Prentenboeken • Schooltelevisie	Materialen worden aangepast / vervangen

t/m 50 tijd: doel 51 t/m 53	• projecten	
Geestelijke stromingen / filosoferen met kinderen / godsdienstonderwijs Zie: Kerndoelen Primair Onderwijs, versie april 2006 Oriëntatie op jezelf en de wereld Mens en samenleving: doel 37 en 38	Methode: Hemel en Aarde	
Bevordering van sociale redzaamheid / verkeer / gezondheid Oriëntatie op jezelf en de wereld Zie: Kerndoelen Primair Onderwijs, versie april 2006 Oriëntatie op jezelf en de wereld mens en samenleving: doel 34,35	Methoden/aanbod: ▪ werken in projecten wereldoriëntatie ▪ Project KiVa	
Bewegingsonderwijs Zie: Kerndoelen Primair Onderwijs, versie april 2006 doel: 57,58	Methode / aanbod: Vakleerkracht verzorgt aanbod gymnastiek voor de groepen 1 t/m 8	
Kunstzinnige Oriëntatie Zie: Kerndoelen Primair Onderwijs, versie april 2006 kunstzinnige oriëntatie: doel 54 t/m 56	Methoden/aanbod: Voor groep 1 t/m 8 is er de methode 'Moet je doen'	
Muzische vorming Zie: Kerndoelen Primair Onderwijs, versie april 2006 kunstzinnige oriëntatie: doel 54 t/m 56	Methoden/aanbod: • Vakleerkracht muziek verzorgt het aanbod • Project Kunstmenu in samenwerking met de gemeente Rijswijk	

Spel en bevordering van het taalgebruik Zie: Kerndoelen Primair Onderwijs, versie april 2006 kunstzinnige oriëntatie: doel 54	Methoden/aanbod: • Het kringgesprek / zie aanbod in taalmethode • Project / excursies	referentieniveau1F, 2F, 2F

6.4 Basisprincipes

over de mens

1. Elk mens is uniek, met zijn eigen waarde en waardigheid die onvervangbaar zijn

2. Elk mens heeft, ongeacht zijn ras, nationaliteit, geslacht, sociaal milieu, religie of levensbeschouwing, het recht een eigen identiteit te ontwikkelen, die in ieder geval gekenmerkt wordt door zelfstandigheid, kritisch bewustzijn, creativiteit en gerichtheid op sociale rechtvaardigheid.

3. Elk mens heeft voor het ontwikkelen van een eigen identiteit persoonlijke relaties nodig met de zintuiglijk waarneembare en de niet zintuiglijk waarneembare werkelijkheid.

4. Elk mens wordt steeds als totale persoon erkend en waar mogelijk ook zo aangesproken.

5. Elk mens wordt als cultuurvernieuwer erkend en waar mogelijk ook zo benaderd en aangesproken.

Over de samenleving

6. Mensen moeten werken aan een samenleving die ieders onvervangbare waarde en waardigheid respecteert.

7. Mensen moeten werken aan een samenleving die ruimte en stimulansen biedt voor ieders identiteitsontwikkeling.

8. Mensen moeten werken aan een samenleving waarin rechtvaardig, vreedzaam en constructief met verschillen en veranderingen wordt omgegaan.

9. Mensen moeten werken aan een samenleving die respectvol en zorgvuldig aarde en wereldruimte beheert.

10. Mensen moeten werken aan een samenleving die de natuurlijke en culturele hulpbronnen in verantwoordelijkheid voor toekomstige generaties gebruikt.

over school

11. De school is een relatief autonome coöperatieve organisatie van betrokkenen.

12. In de school hebben de volwassenen de taak voorgaande uitspraken over mens en samenleving tot (ped)agogisch uitgangspunt voor hun handelen te maken.

13. In de school wordt de leerstof zowel ontleend aan de leef- en belevingswereld van de kinderen als aan de cultuurgoederen die in de maatschappij als belangrijke middelen worden beschouwd voor de hier geschetste persoonlijke en maatschappelijke ontwikkeling.

14. In de school wordt het onderwijs georganiseerd in pedagogische situaties en met behulp van pedagogische onderwijsmiddelen.

15. In de school wordt het onderwijs vormgegeven door een ritmische afwisseling van de basisactiviteiten gesprek, spel, werk en viering.

16. In de school vindt heterogene groepering van kinderen plaats.

17. In de school wisselen ontwikkelend onderwijs en zelfstandig spelen en leren van kinderen elkaar af.

18. In de school nemen ontdekkend- en onderzoekend leren en groepenwerk een belangrijke plaats in.

19. In de school vinden gedrags- en prestatiebeoordeling van een kind zoveel mogelijk plaats vanuit de eigen ontwikkelingsgeschiedenis van een kind en in overleg met dit kind.

20. In de school worden veranderingen gezien als een nooit eindigend proces, gestuurd door een consequente wisselwerking tussen doen en denken.

6.5 Zeven essenties

JE KUNT:

ONDERNEMEN	PLANNEN	SAMENWERKEN	CREËREN	PRESENTEREN	REFLECTEREN	VERANTWOORDEN
netwerken	vertellen hoe een dag of periode zal verlopen	delen met anderen	nieuwe dingen en argumenten bedenken	voor een groep staan	vertellen wat er is gebeurd	uitleggen waarom je iets doet
initiatief nemen	vertellen wat er van je verwacht wordt	anderen 'denktijd' geven	vragen blijven stellen	je natuurlijk, authentiek, gedragen	vertellen wat je hebt geleerd	zelf materiaal pakken en opruimen
onderzoeken	inschatten hoeveel tijd je voor iets nodig hebt	je verplaatsen in een ander (inleven)	een alternatief bedenken	contact maken met de toehoorders	feedback ontvangen	voor jezelf en voor de groep zorgen
talenten inzetten	dingen in een handige volgorde doen	aanwijzingen volgen en geven	doorzetten en volhouden	(grote) gebaren gebruiken	feedback geven	zelf om uitleg vragen
ambities tonen	eigen leerdoelen bepalen	anderen helpen	het beste uit jezelf halen	goed articuleren en je stem gebruiken	je gedrag evalueren	aan de groep vertellen waar je mee bezig bent
denken in doelen	een dag- of weekplan maken	hulp ontvangen	makkelijk over-schakelen naar een ander gezichtspunt	je gedachten goed verwoorden	je werk zelf nakijken en beoordelen	uitleggen waarom we deze regels hebben
informatie opzoeken	je plannen op tijd bijstellen	je houden aan afspraken	makkelijk voortborduren op ideeën van anderen	je optreden goed verzorgen	je eigen ontwikkeling presenteren	uitleggen waarom je iets niet hebt gedaan

DE ZEVEN ESSENTIES VAN EEN JENAPLANSCHOOL (HORIZONTAAL), MET DE ZEVEN INDICATOREN (VERTICAAL)

6.6 Jenaplan kernkwaliteiten

Het Jenaplanconcept is een concept, waarin **relaties** centraal staan. Om het belang van deze relaties in het Jenaplanonderwijs te tonen, zijn er twaalf kernkwaliteiten geformuleerd. Een jenaplanschool richt de omgeving zodanig in, dat deze kwaliteiten gerealiseerd worden.

1. De relatie van het kind met zichzelf
2. De relatie van het kind met de ander en het andere
3. De relatie van het kind met de wereld

1. Relatie van het kind met zichzelf
Jenaplankernkwaliteiten
1.1 Kinderen leren kwaliteiten/uitdagingen te benoemen en in te zetten, zodanig dat zij zich competent kunnen voelen.
1.2 Kinderen leren zelf verantwoordelijkheid te dragen voor wat zij willen en moeten leren, wanneer zij uitleg nodig hebben en hoe zij een plan moeten maken.
1.3 Kinderen worden beoordeeld op de eigen vooruitgang in ontwikkeling.
1.4 Kinderen leren te reflecteren op hun ontwikkeling en daarover met anderen in gesprek te gaan.

Sleutelwoorden/zinnen
- Dialoog van het kind met zichzelf
- Uitgaan van verschillen
- Uitgaan van de kracht en kwaliteit van elk kind
- Recht om zich competent te voelen. Recht op succeservaringen
- Werken met de zone van naastbije ontwikkeling
- Betekenisvol onderwijs
- Plezier in leren
- Werken met onderzoeksvaardigheden op basis van eigen vragen
- Autonomie
- Morele ontwikkeling

2. Relatie van het kind met de ander en het andere
Jenaplankernkwaliteiten
2.1 Kinderen ontwikkelen zich in een leeftijdsheterogene stamgroep.
2.2 Kinderen leren samen te werken, hulp geven en ontvangen met andere kinderen en daarover te reflecteren.
2.3 Kinderen leren verantwoordelijkheid te nemen en mee te beslissen over het harmonieus samenleven in de stamgroep en school, opdat iedereen tot zijn recht komt en welbevinden kan ervaren.

Sleutelwoorden/zinnen
- Leven/werken in een stamgroep en school.
- Jezelf leren kennen in relatie met anderen.
- Aandacht voor de (niet-) zintuigelijk waarneembare werkelijkheid.
- Meerwaarde van samen ontdekken.
- Verschillen bij andere kinderen herkennen en respecteren.

3. Relatie van het kind met de wereld
Jenaplankernkwaliteiten
3.1 Kinderen leren dat wat ze doen er toe doet en leren in levensechte situaties.
3.2 Kinderen leren zorg te dragen voor de omgeving.
3.3 Kinderen passen binnen wereldoriëntatie de inhoud van het schoolaanbod toe om de wereld te leren kennen.
3.4 Kinderen leren spelend, werkend, sprekend en vierend volgens een ritmisch weekplan.
3.5 Kinderen leren initiatieven te nemen vanuit hun eigen interesses en vragen.

Sleutelwoorden/zinnen
- Onderwijs in samenhang in betekenisvolle, levensechte contexten.
- Relatie cursus en WO.
- Toegepast leren
- Werken met primaire bronnen.
- Betekenisvol onderwijs

6.7 Jenaplan kwaliteitskenmerken

Aan deze kwaliteitskenmerken moeten jenaplanscholen te herkennen zijn. Deze kenmerken vormen de uitgangspunten en kunnen een baken zijn voor verbeteringen in de school. Uitgaan van deze kwaliteitskenmerken zorgt er voor dat veranderingen in de school ook daadwerkelijk verbeteringen worden. (zie voor de indicatoren het boek: 'Jenaplan school waar je leert samenleven' blz. 28 t/m 37)

Een jenaplanschool is ervaringsgericht

In de school gaat het er om dat we kinderen veel verschillende ervaringen laten opdoen; leren door te ervaren. Daarnaast betekent ervaringsgericht ook; gebruik maken van de ervaringen van de kinderen.

Een jenaplanschool is ontwikkelingsgericht

Kinderen uitdagen om velerlei competenties te ontwikkelen en grenzen te verleggen. Leren hoe te leren, ontwikkeling stimuleren, doordachte leerstofkeuze en de zone van de naastbije ontwikkeling (= zone van de naaste ontwikkeling) laten ervaren. Presteren!

Een jenaplanschool is coöperatief

Samenwerken, helpen, zorg dragen voor elkaar, samen spreken, -spelen, -beslissen, - vieren. Dat alles maakt de school tot een leef- en werkgemeenschap. Leren is sociaal leren, samen problemen oplossen, samen evalueren.

Een jenaplanschool is wereldoriënterend

Wereldoriëntatie is het hart van het onderwijs. Kenmerkend is het ervaren, ontdekken en onderzoeken, veel aandacht voor de grote en kleine actualiteit.

Een jenaplanschool is kritisch

Jenaplan is gericht op het werken aan een humane en ecologische duurzame samenleving, Dit betekent ook het ontwikkelen van een kritische- constructieve instelling ten aan van ontwikkelingen in samenleving en cultuur, te beginnen in eigen huis; de school zelf. Een jenaplanschool wil kinderen ook kritisch leren denken.

Een jenaplanschool is zinzoekend

Een jenaplanschool geeft gericht aandacht aan levensbeschouwelijke en existentiële vragen, aan zingeving.
Dat kan meer passief 'luisteren' zijn (verhalen, symbolen en rituelen, stilte, gebed en meditatie).

Het kan ook actiever 'handelen' zijn (je inzetten voor anderen). Ook nadenken over zin-vragen, religieuze en niet religieuze zin-ervaring.

6.8 SWOT

Strenghts →sterk	Weaknesses →zwak
- veranderbereidheid - pedagogisch klimaat - positiviteit in het team - openheid - openstaan voor vernieuwingen - eensgezindheid - sterk in zelfstandigheid bevorderen - innovatief - ateliermiddagen - samenwerking - harde werkers - team - kenniskring - overleggen voeren in openheid - team: growth mindset en diversiteit - veilige en warme sfeer in het team - behulpzaam - kijken naar de talenten van het kind - motivatie - kijken naar het kind (onderwijskundig) - enthousiast team - groepsvorming - op 1 lijn	- lef tonen - evaluaties op de lange baan - WO nog te weinig schoolbreed - evaluaties en borging - afmaken - doelgericht - dingen niet durven loslaten - efficiëntie - kwetsbare expertise (b.v. inval bij ziekte) - tijdig en duidelijk communiceren naar ouders - structureren/ ordenen van materialen/middelen (b.v. de digitale documenten) - methodes - concrete doelen stellen (leerweggetjes) - Wereldoriëntatie - onderbouw ←→ bovenbouw: kennis van elkaar hebben, betrokkenheid - bewaken van grenzen; valkuil van hardwerken - plannen en organiseren
Opportunity's→ kansen	Threaths →bedreigingen
- concept Jenaplan - mogelijkheden voor ontwikkeling - werken in doelen - input van ouders vanuit evalueren: iets mee doen - kennis en vaardigheid ouders: experts - gebruik maken van de omgeving - groepsdoorbrekend werken/leren, ontdekken/ vieren - WO→ hart van ons onderwijs - thema's vanuit het kind; belevingswereld spontaan - eigenaarschap leerlingen/ stamgroepleiders	- lerarentekort (verlof, ziekte..) - verwachtingen ouders - verwachtingen inspectie - waarom zou je als ouders kiezen voor de PMS - Jenaplan heeft meerdere verschijningsvormen doordoor kwetsbaar - financiële plaatje (grote groepen) - methodes, toetsen - tijdgebrek - personeelstekort; weinig keus - kindcentra IKC